

Apró közlemények. — Kleine Mitteilungen.

A *Xanthium echinatum* Murr. (*X. italicum* MORET.) harmadik termőhelye hazánkban. — Der dritte Standort von *Xanthium echinatum* Murr. in Ungarn.

Ezt az Északamerikából behurczolt gazt hazánkban napjainkig csak Fiume környékén gyűjtötték. Először SCHLOSSER találta, aki *X. macrocarpum* DC. néven tette közzé (Flora croatica: 985). Az eredeti példányt látta Dr. DEGEN és kiigazította SCHLOSSER meghatározását a Magy. Bot. Lapok 1910. évf. 74. old.

1908-ban megtalálta KOVÁCS FER. plébános Óbecsén, Bácsbodrog vármegyében (Növ. Közl. 1908. évf. 239. old. és Botan. Közl. 1909. évf. 275. old. utóbbi helyen *X. orientale* L. var. *italicum* (MOR.) TUZS. f. *Morettii* TUZS. néven).

1910-ben pedig rábukkantam a Deliblátról egyenesen Fehértelepre vezető új műút mentén több helyen. Valószínű, hogy az utat építő földmunkások hurczolták ide.

Diese aus Nordamerika eingeschleppte Spitzklette wurde in Ungarn bisher nur bei Fiume gesammelt, wo sie zuersts SCHLOSSER entdeckte und für *X. macrocarpum* DC. hielt (Flora croatica: 985). Das Original-exemplar sah Dr. DEGEN und konnte SCHLOSSER's Bestimmung korrigieren (Magy. Bot. Lap. 1910. 74.).

Im Jahre 1908 sammelte dieses Unkraut der Pfarrer FR. KOVÁCS bei Óbecse im Komitate Bácsbodrog (Növ. Közl. 1908. 239 und Botan. Közl. 1909. 275., an letzter Stelle als *X. orientale* L. var. *italicum* (MOR.) TUZS. f. *Morettii* TUZS.).

Im Oktober 1910 wurde mir das Glück zu Teil, die Pflanze nächst der neuen Fahrstrasse, welche von Deliblat direkt nach Fehértelep führt, aufzufinden. Höchstwahrscheinlich wurde dieses in Ungarn so seltene Unkraut von den mit dem Strassenbau betrauten Leuten verschleppt.

J. Wagner.

Plagiobryum demissum (H. et H.) Lindb. c. frct.

Ezt a csinos kis mohát a Magas-Tátra területén eddigelé csak CHALUBINSKI, KRUPA és magam gyűjtöttem. CHALUBINSKI a «Giewont»-ról közli (Enum. musc. frond. Tatr. 1886: 91. n. 218); magam a Magas-Tátra magyar oldala több helyéről közöltem úgy a Mészhasasok, mint a gránit Tátra terü-

Dieses kleine schöne Moos wurde bisher in der Hohen Tátra nur von T. CHALUBINSKI, J. KRUPA und von mir gesammelt. CHALUBINSKI hat es auf dem «Giewont» gesammelt. (cf. Enum. musc. frond. Tatr. 1886: 91 n. 218); ich habe es schon von mehreren Standorten der ungarischen Seite

letéről (cf. M. B. L. V. 1906: 153, 209, VII. 1908: 65; «Hedwigia» XLV.: 264) több rendellenességet is felemlítve.

Az elmúlt évben én is felkerestem a «Giewont» (-jähe Wand)-ot legfőbbképpen azért, hogy meggyőződhessék arról, vajjon vegetál-e ott még most e moha, amelyet CHALUBINSKI óta e helyen senki sem szedett.

A «Giewont» nyugati, kisebb csúcsán, a hatalmas nagy vaskereszt mellett, a csúcsnak északi oldalán, a ZAKOPANE felé meredeken leszakadó sziklafala élén, feketé humuszon kisebb-nagyobb gyepeket képez e kis moha. Gyűjtöttem 1910. VIII. 15-én 1733 m. t. sz. f. m. Substr.: «Magastátrai liasz-júramész».

Amint utólag rájöttem, *Plagiobryum demissum*-ot KRUPA három helyen gyűjtött és pedig: 1. a TOMANOVA POLSKA-n, a 2. KRZESANICA-n és 3. a Liptói Havasokban az UPLAZ melletti CZERWONY WIERCH-en (cf. Sprawozd. Kom. fizyograf. T. 1886. XXI. Kraków 1888: 78, n. 153.). A 2 első hely éppen az ország határán fekszik.

mitgeteilt (cf. Ung. Botan. Bl. V. 1906: 153, 209; VII. 1908: 65. «Hedwigia» XLV.: 264), u. an anderen Orten auch über mehrere teratol. Fälle berichtet.

Im vergangenen Jahre habe ich den «Giewont» (Jähe Wand) hauptsächlich darum aufgesucht, um mich zu überzeugen, ob dieses Moos, welches dort seit CHALUBINSKI niemand mehr gesammelt hat, noch vorkomme.

Am westlichen, kleineren Gipfel des «Giewont», neben dem mächtigen eisernen Kreuz, am Rande der nördlichen, gegen ZAKOPANE schwindelnd steil abfallenden Felsenwände traf ich es auf Humus in kleineren und grösseren Rasen, 1733 m ü. d. M. 15. VIII. 1910. Subst.: «Hochtatrisher Lias-Jurakalk».

Wie ich nachträglich sehe, hat J. KRUPA *Plagiobryum demissum* noch an drei Standorten der Hohen-Tátra gesammelt, und zwar: 1. auf der TOMANOVA POLSKA, 2. KRZESANICA, und 3. auf dem CZERWONY WIERCH neben dem UPLAZ in den Liptauer Karpathen (Sprawozd. Kom. Fizyogr. T. 1886. XXI. Kraków 1888: 78, n. 153). Die 2 ersteren Standorte liegen knapp an der Grenze Ungarns.

Győrfly.

Amphidium lapponicum (Hedw.) Schimp. c. frct.

Hazai mohafloránk ritka tagja, mely a Magas-Tátra igen kevés helyéről ismeretes.

Jelen sorok régebbi közlésem (M. B. L. V. 1906: 286, VI. 1907: 24) correcturájaként szolgáljanak.

Dieses seltene Moos ist nur von wenigen Standorten der Hohen-Tátra bekannt.

Diese Zeilen sollen als Korrektur einer meiner früheren Mitteilungen (Ung. Botan. Bl. V. 1906: 286, VI. 1907: 39) dienen.

Amphidium lapponicum-ot a Magas-Tátra területén csak J. KRUPA gyűjtött és újabban magam közöltem l. c.

Eddigi termőhelyei tehát ezek:

1. ZMARZLY STAW pod Zawratem:

2. Kriván alatt a NEFCZER-völgyben, és

3. VOŁOVEC és ROHÁCS alatt a Liptói Tátrában, nedvesszikkalalakon gyűjtötte J. KRUPA (cf. Sprawozd. Kom. fizyogr. T. 1886. XXI., Kraków 1888: 82. n. 209).

Magam közöltem a

4. Késmárki ZÖLDTÓ völgyéből (M. B. L. V. 1906: 286).

Egy újabb termőhelye:

5. a Késmárki Zöldtó felett levő «Verestó» völgyében, a «KÉKTÓ»-tól a Rotsee-Spitze-féle haladó egy mellékvölgyben gránitsziklákon elszórt kis gyepekben c. fret. 1907. VIII. 11. ca. 1900 m. t. sz. f. m.-ban.

Amphidium lapponicum haben in der Hohen-Tátra nur J. KRUPA und ich gesammelt.

Die bisher bekannten Standorte waren:

1. ZMARZLY STAW pod Zawratem:

2. im NEFTZER-Tal unter dem Krywan:

3. unter dem WOŁOWEC und ROHAČ in der Liptauer Tátra an nassen Felsenwänden gesammelt von J. KRUPA (cf. Sprawozd. Kom. Fizyogr. T. 1886. XXI., Kraków 1888: 82 n. 209).

Ich selbst publizierte es aus dem

4. Késmárker GRÜNENSEE-Tal (Ung. Botan. Bl. V. 1906: 286).

Ein anderer neuer Standort ist:

5. Ober dem Késmárker Grünensee im Tal des «Rotensee's» in dem vom «BLAUENSEE» sich gegen die Rotsee-Spitze hinaufziehenden Seitental auf Granit c. fret. 11. VIII. 1907. ca. 1900 m ü. d. M.

Győrffy.

Hazai botanikai dolgozatok ismertetése.

Referate über ungarische botan. Arbeiten.

Dr. Filarszky Nándor: Növénymorphologia. A növények alaki tulajdonságai és a velök kapcsolatos életjelenségek. (Pflanzenmorphologie. Formeneigenschaften der Pflanzen und die damit verbundenen Lebensäußerungen). Budapest, Franklintársulat, 1911. XII + 1028 p., 896 szöveggéppel — mit 896 Textfig. (32 korona. — Preis 32 Kronen.)

A növénytani felsőbb oktatás alapját képező kézikönyvek irodalmunkban vajmi csekély számban vannak képviselve.

Die ungar. Literatur verzeichnet nur sehr wenige Handbücher, welche als Grundlage bei dem höheren Unterrichte der

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1911

Band/Volume: [10](#)

Autor(en)/Author(s): diverse

Artikel/Article: [Apró közlemények. - Kleine Mitteilungen. 246-248](#)